

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2021/126

Karar Sayısı : 2021/100

Karar Tarihi : 30/12/2021

R.G.Tarih-Sayısı : Tebliğ edildi

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 8. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanun'un 44. maddesiyle eklenen ek 15. maddenin;

A. Beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan *"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla güvenlik korucusu olarak görevde bulunanların..."* ibaresinin,

B. Altıncı fıkrasında yer alan *"Bu maddenin yürürlük tarihinden önce görevi sona erenler ile..."* ibaresinin,

Anayasa'nın 2., 5., 10. ve 60. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine karar verilmesi talebidir.

OLAY: Görevinden ayrılan güvenlik korucusunun görevde bulunduğu döneme ilişkin sigortasının hesaplanarak diğer hizmetlerine eklenmesi için yaptığı başvurunun reddine yönelik işlemin iptali talebiyle açılan davada itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptalleri için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralların da yer aldığı ek 15. maddesi şöyledir:

"EK MADDE 15 – (Ek: 17/4/2017-KHK-690/48 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/44 md.)

"442 sayılı Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince güvenlik korucusu olarak görevlendirilenler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve haklarında uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Güvenlik korucusu olarak göreve başlayanlar ile görevleri sona erenlerin sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgeleri, çalışmaya başladıkları tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili valiliklerce verilir. Bunların prime esas günlük kazançları bu Kanununun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırındadır. İlgili primlerin sigortalı ve işveren hissesinin tamamı valiliklerce ödenir.

Güvenlik korucularının veya valiliğin talebi üzerine Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, çalışma gücünün en az %60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiği Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen güvenlik korucuları malûl sayılır.

Güvenlik korucusu olarak görev yapmakta iken 55 yaşını dolduranlardan en az 15 yıl bu görevde bulunmuş olanlara yaşlılık aylığı bağlanır. Bu fıkra kapsamında yaşlılık aylığı

bağlanabilmesi için ayrıca terör suçlarından hüküm giymemiş olmak şarttır. Hüküm giymeden önce aylık bağlanmış olması halinde ise bağlanan aylık kesilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla güvenlik korucusu olarak görevde bulunanların valiliklerin talebi üzerine güvenlik korucusu olarak geçen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmadığı süreleri için müracaat tarihinde geçerli olan prime esas kazanç alt sınırı ve %32.5 oranı üzerinden hesaplanacak prim tutarları, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde valiliklerce ödenir. Bu süre içinde sigorta primlerinin ödenmemesi halinde bu Kanunun 89 uncu maddesi hükümleri uygulanarak primler tahsil olunur.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce görevi sona erenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanun kapsamında emekli, yaşlılık veya malüllük aylığı ya da 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmış olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu madde kapsamındaki sigortalılarla ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Kurum yetkilidir.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında başvuru kararı ve ekleri, Raportör Onur MERCAN tarafından hazırlanan ilk inceleme raporu ve itiraz konusu kanun hükümleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması gerekir.

3. 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hâllerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği hükme bağlanmıştır.

4. 12/10/2017 tarihli ve 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun görev başlıklı 5. maddesinde de idari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) taraf olduğu sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara ilişkin davalar iş mahkemelerinin görevli olduğu davalar arasında sayılmıştır.

5. Bakılmakta olan davanın konusu görevinden ayrılan güvenlik korucusunun görevde bulunduğu döneme ilişkin sigortasının hesaplanarak diğer hizmetlerine eklenmesi için yaptığı başvurunun 5510 sayılı Kanun'un ek 15. maddesi uyarınca reddine yönelik idari işlemin iptali talebine ilişkindir. Bu itibarla sözkonusu dava SGK'nın taraf olduğu sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklar kapsamındadır.

6. SGK'nın anılan Kanun'un ek 15. maddesi uyarınca tesis ettiği işlemin iptali talebiyle açılan davada Kanun'un 101. ve 7036 sayılı Kanun'un 5. maddeleri uyarınca iş mahkemelerinin görevli olduğu açıktır.

Esas Sayısı : 2021/126
Karar Sayısı : 2021/100

7. Açıklanan nedenle itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme bakılmakta olan davada görevli olmadığından başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

III. HÜKÜM

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na 1/2/2018 tarihli ve 7077 sayılı Kanun'un 44. maddesiyle eklenen ek 15. maddenin; beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan *"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla güvenlik korucusu olarak görevde bulunanların..."* ibaresinin ve altıncı fıkrasında yer alan *"Bu maddenin yürürlük tarihinden önce görevi sona erenler ile..."* ibaresinin, iptallerine karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE 30/12/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN